

ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΚΥΡΙΑΝΙΔΟΥ ΒΑΝΑ

Hannah Arendt

Ο νόμος της γης και η λησμονημένη παράδοση

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2021

Τα βασικά ερωτήματα αυτού του βιβλίου περιστρέφονται γύρω από τη θεμελιώδη θέση της Άρεντ ότι η πολιτική βασίζεται στο γεγονός της πληθούς, η οποία είναι ο «νόμος της γης». Ο τρόπος

που μας έχει δοθεί η ζωή στη γη αποτέλεσε γι' αυτήν τη μόνη πυξίδα, προκειμένου ο ανθρώπινος κόσμος να διασωθεί από την εντελή απουσία νοήματος στην οποία τον έχει καταδικάσει η ιστορική εμπειρία της απανθρωποποίησης: αυτής που επιδιώχθηκε συστηματικά από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα και απειλεί θανάσιμα την μετα-ολοκληρωτική εποχή.

Η ημερομηνία η οποία καθόρισε τη στροφή της Χάνα Άρεντ από τη φιλοσοφική θεωρία στο στοχασμό πάνω στα συμβάντα τού κόσμου, υπήρξε, σύμφωνα με τα λεγόμενά της, η «27η Φεβρουαρίου, 1933, η πυρπόληση τού Reichstag και οι παράνομες συλλήψεις που ακολούθησαν κατά τη διάρκεια της ίδιας νύχτας».

Η ανάλυση του ολοκληρωτισμού και το εγχείρημα ανασυγκρότησης του πολιτικού σκέπτεσθαι είναι οι δύο κύριες διαστάσεις του έργου της, οι οποίες, όπως επισήμανε ο Καστοριάδης, το καθιστούν συνεχώς επίκαιρο, αλλά και δυσκολεύουν την κατηγοριοποίηση αυτής της στοχάστριας, που παρέμεινε μεταξύ αρχαιότητας και νεωτερικότητας, Αριστοτέλη και Καντ, Κικέρωνα και Μακιαβέλι, Αυγουστίνου και Γιάσπερς, και σκέφθηκε πάντα «χωρίς προστατευτικά κιγκλιδώματα».